

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

**Potrzeby łączności ekologicznej
Gorczańskiego Parku Narodowego a ochrona
ryśa euroazjatyckiego *Lynx lynx*.
Wnioski z monitoringu przyrodniczego
w GPN i otoczeniu.**

**Paweł Armatys
Paweł Czarnota
Jan Loch
Gorczański Park Narodowy**

*Poprawa stanu łączności ekologicznej jako kluczowe
wyzwanie dla ochrony przyrody w parkach
narodowych
Jelenia Góra, 6-8 marca 2024*

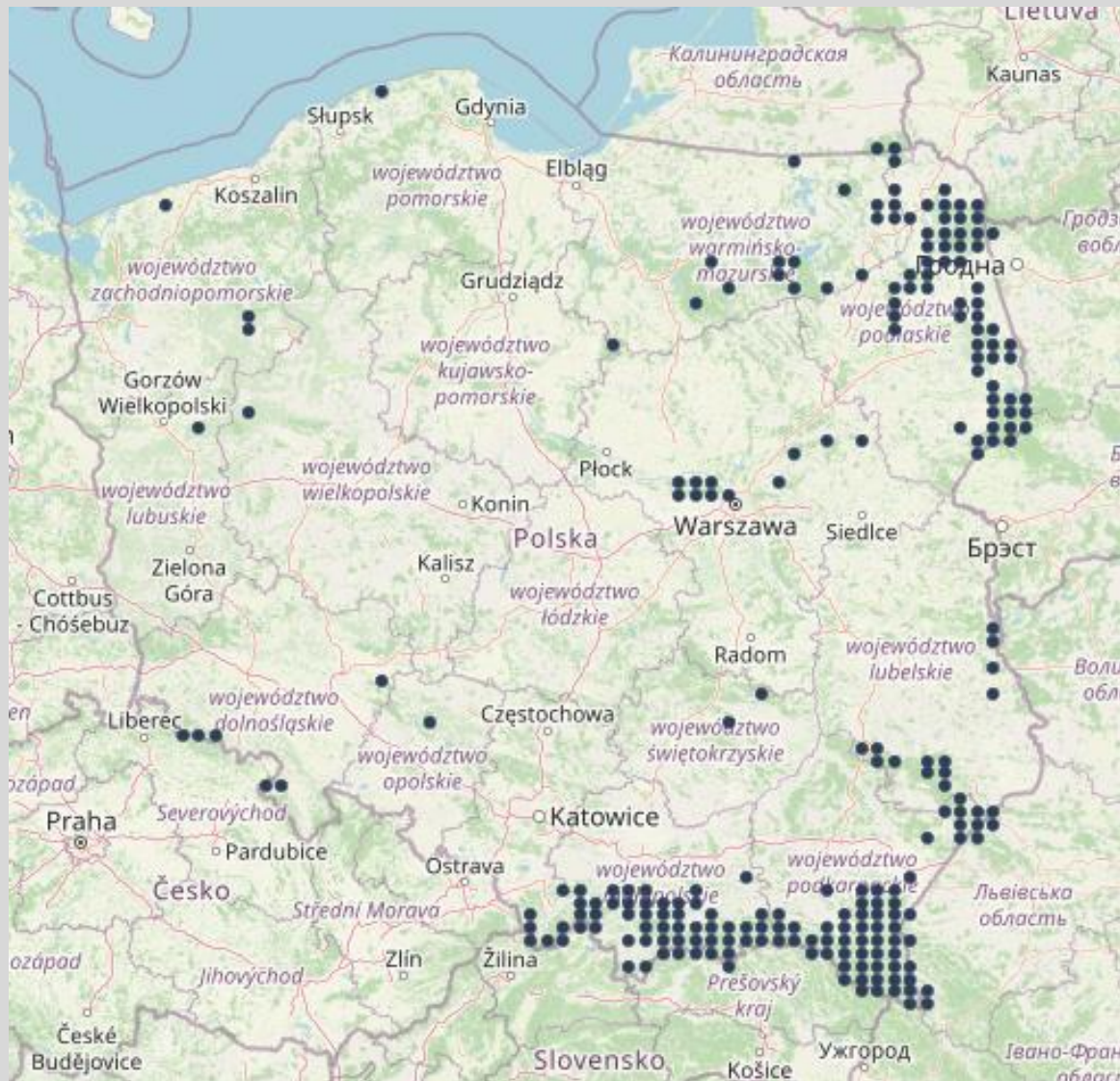
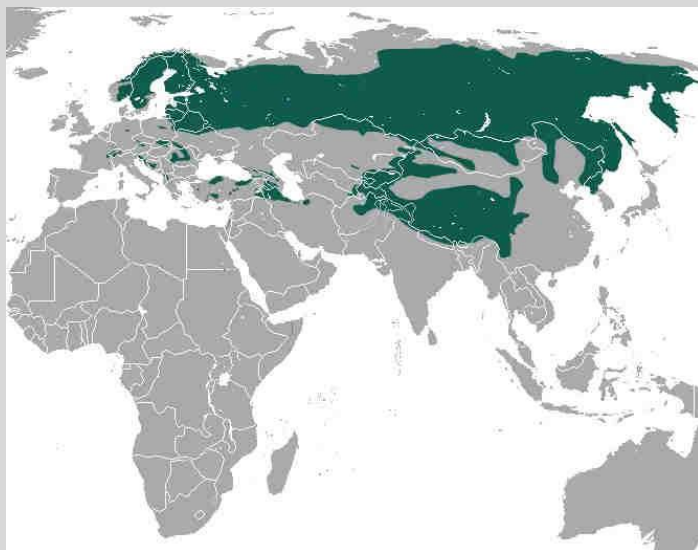
Gorczański
Park Narodowy

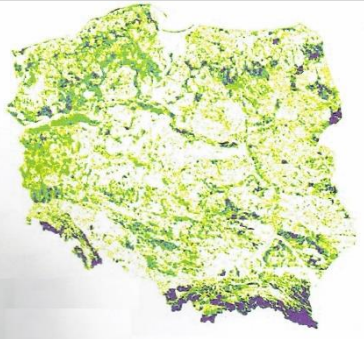
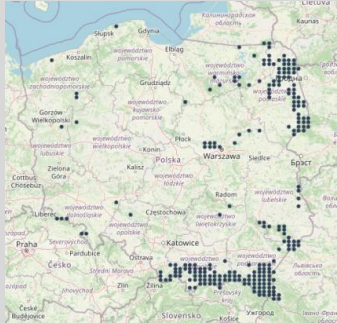

Polskie
Parki
Narodowe

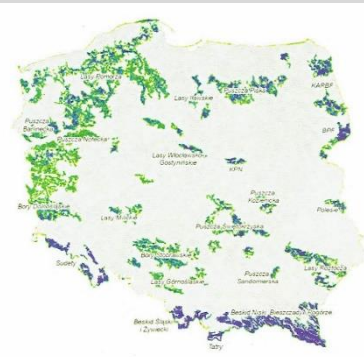

Ryś eurazjatycki *Lynx lynx*
Występowanie: świat i Polska

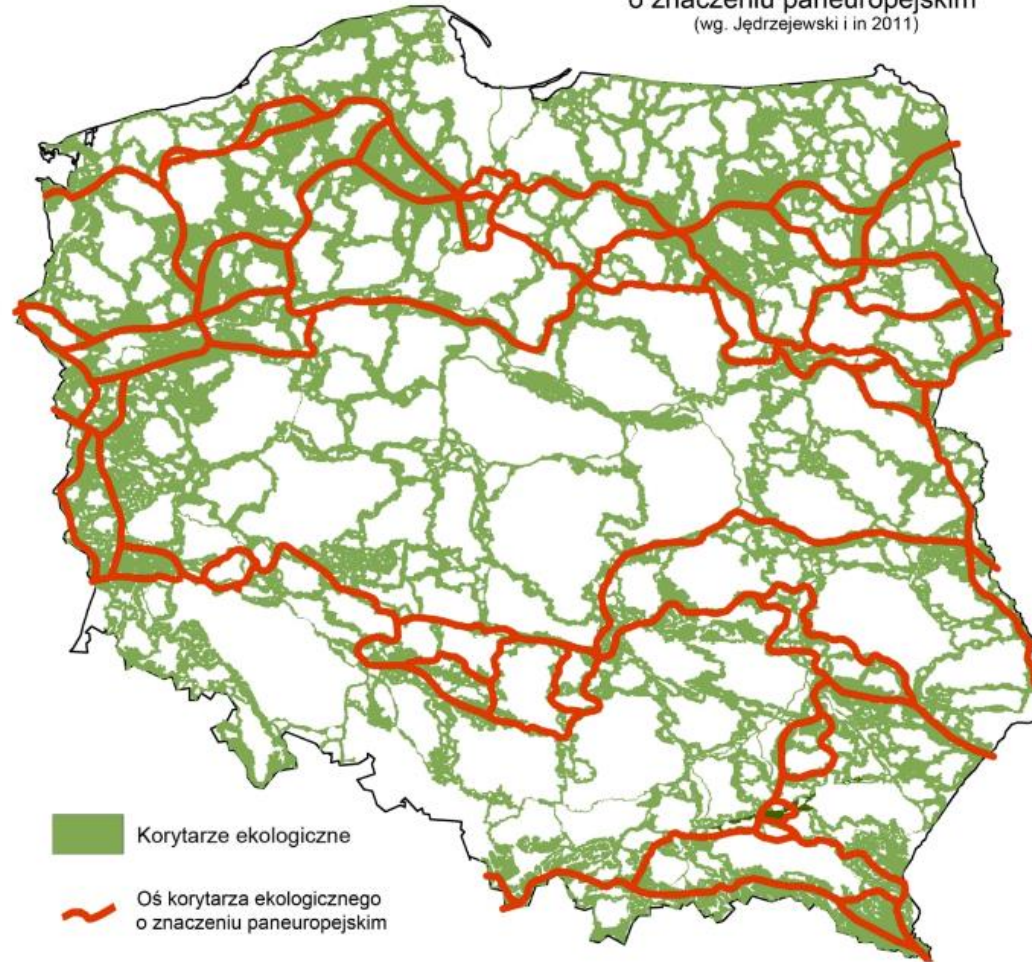

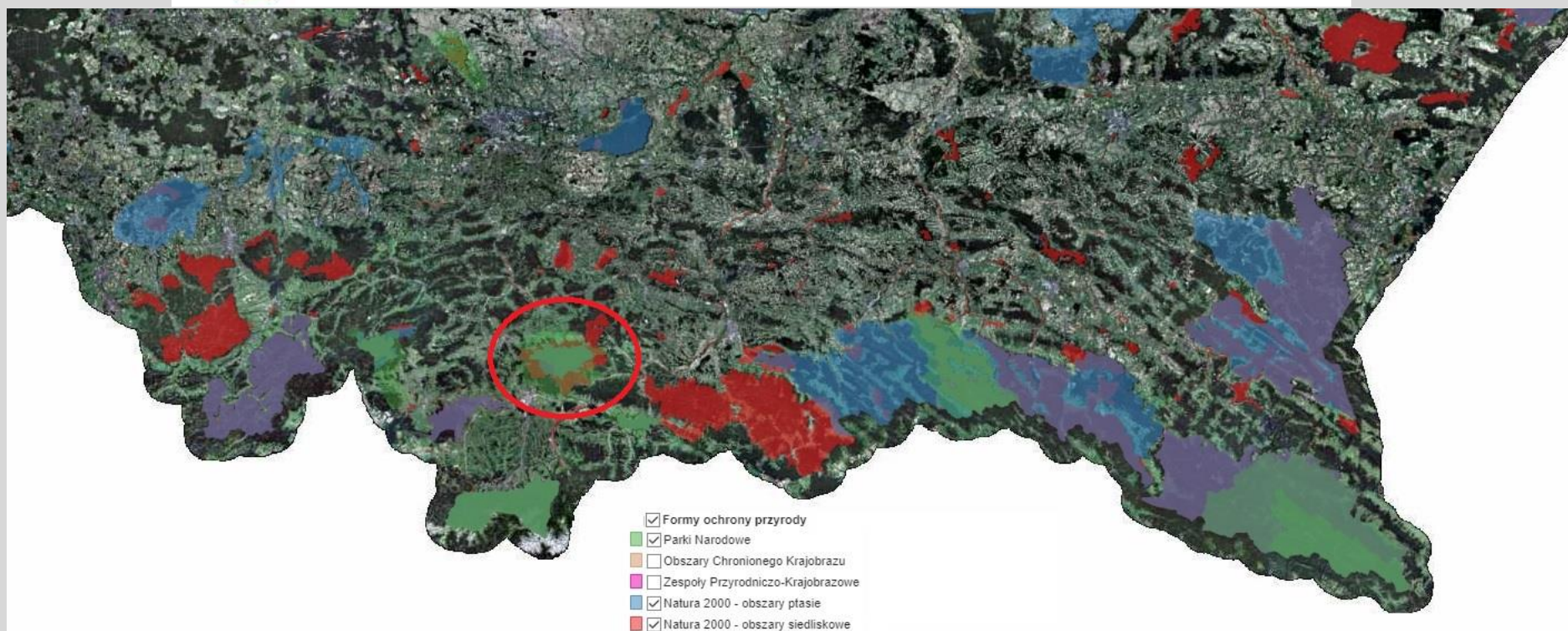

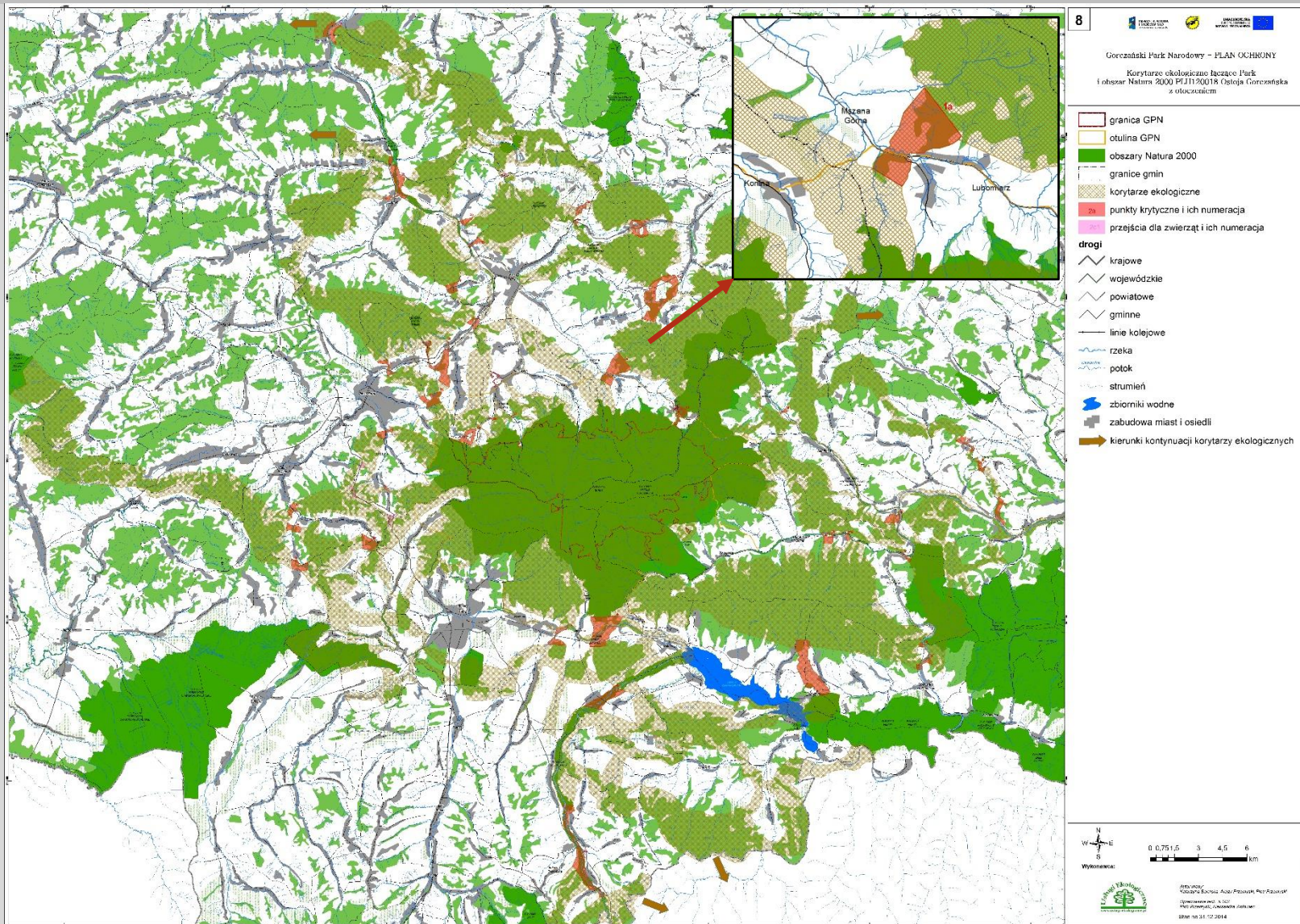
Mapy obszarów
optymalnych dla rysia

Główne osie korytarzy ekologicznych
o znaczeniu paneuropejskim
(wg. Jędrzejewski i in 2011)

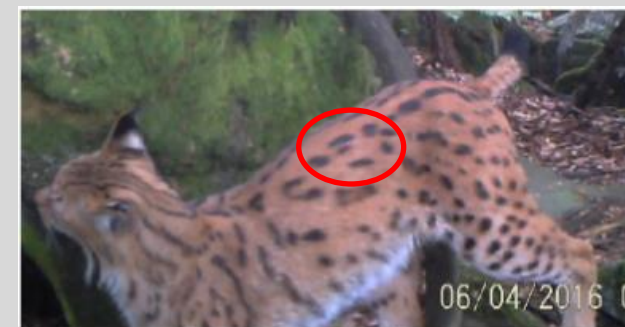

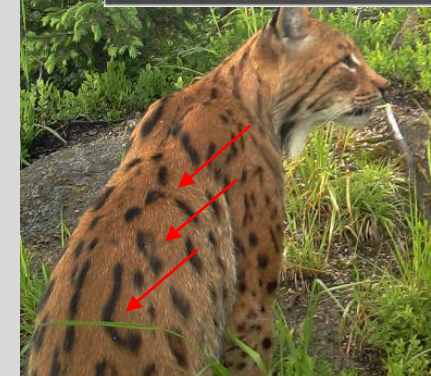
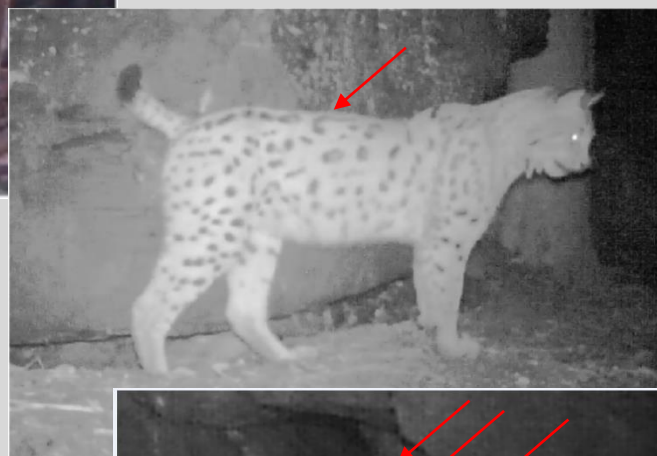
W grudniu 2013 roku na terenie GPN w masywie Kudłonia zainstalowano pierwsze 2 fotopułapki.

Były to typy: TV 6240M i Uway NX80. W kolejnych latach 2014-2018 używano głównie modeli TV 624M, których liczba wzrosła do ok. 50. Część z nich uzyskano dzięki współpracy z UJ i IOP PAN.

R14 HAK
kocur
5.04.2015–19.12.2018

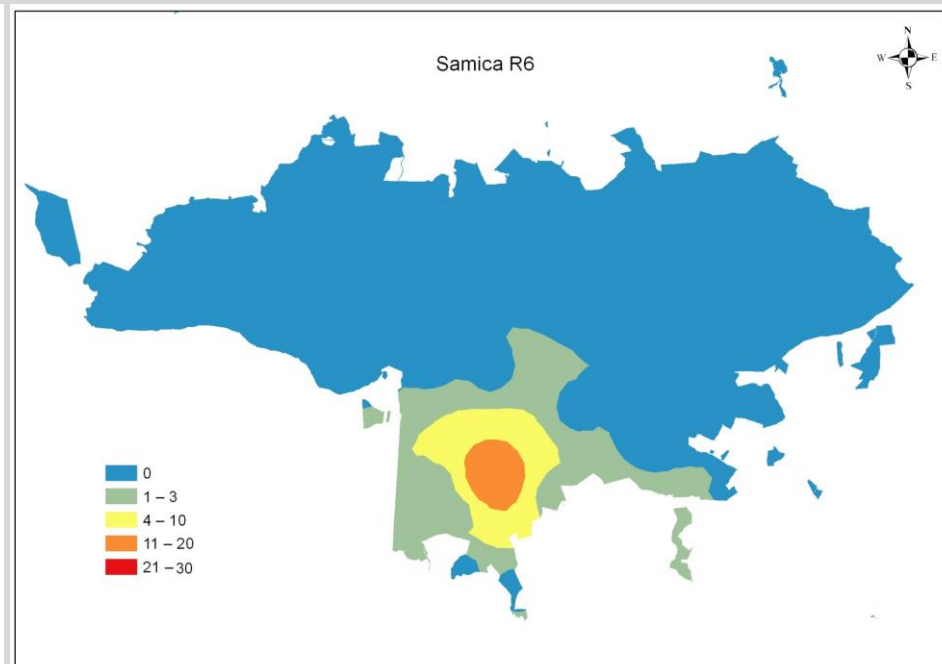
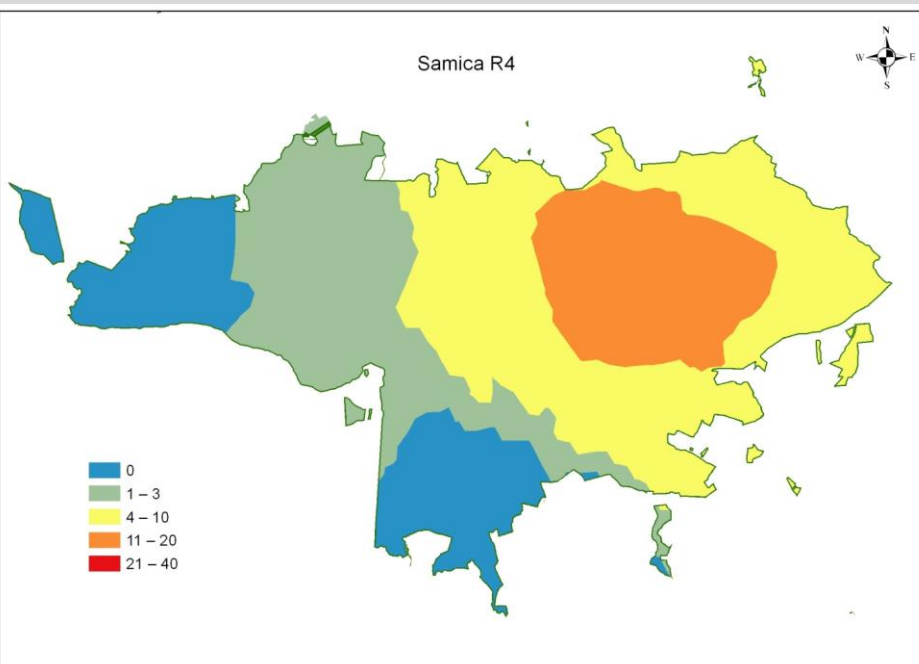
Identyfikacja z nagranych fragmentów ciała

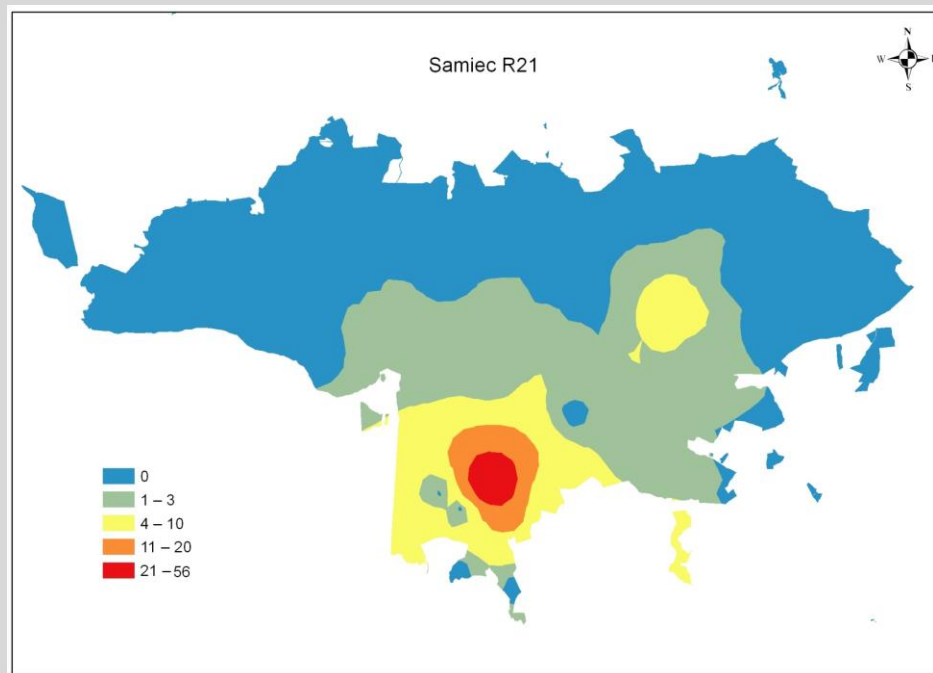
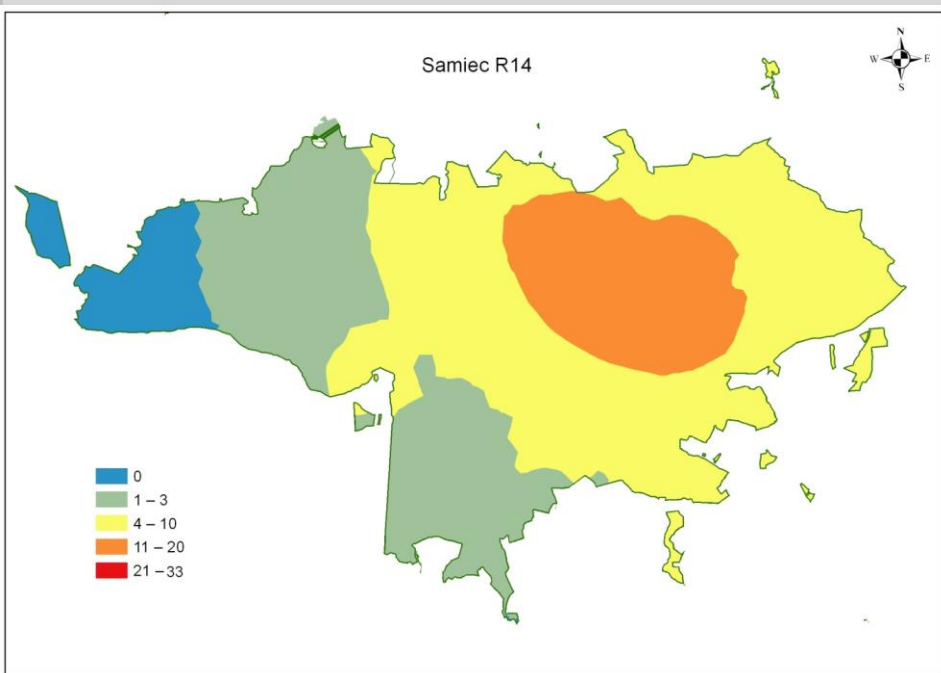

Arealy występowania samic R4 Gonadka i R6 Kicurka w granicach GPN

Areały występowania samców R14 Kapitan Hak i R21 Lepo w granicach GPN

Gorczański
Park Narodowy

Polskie
Parki
Narodowe

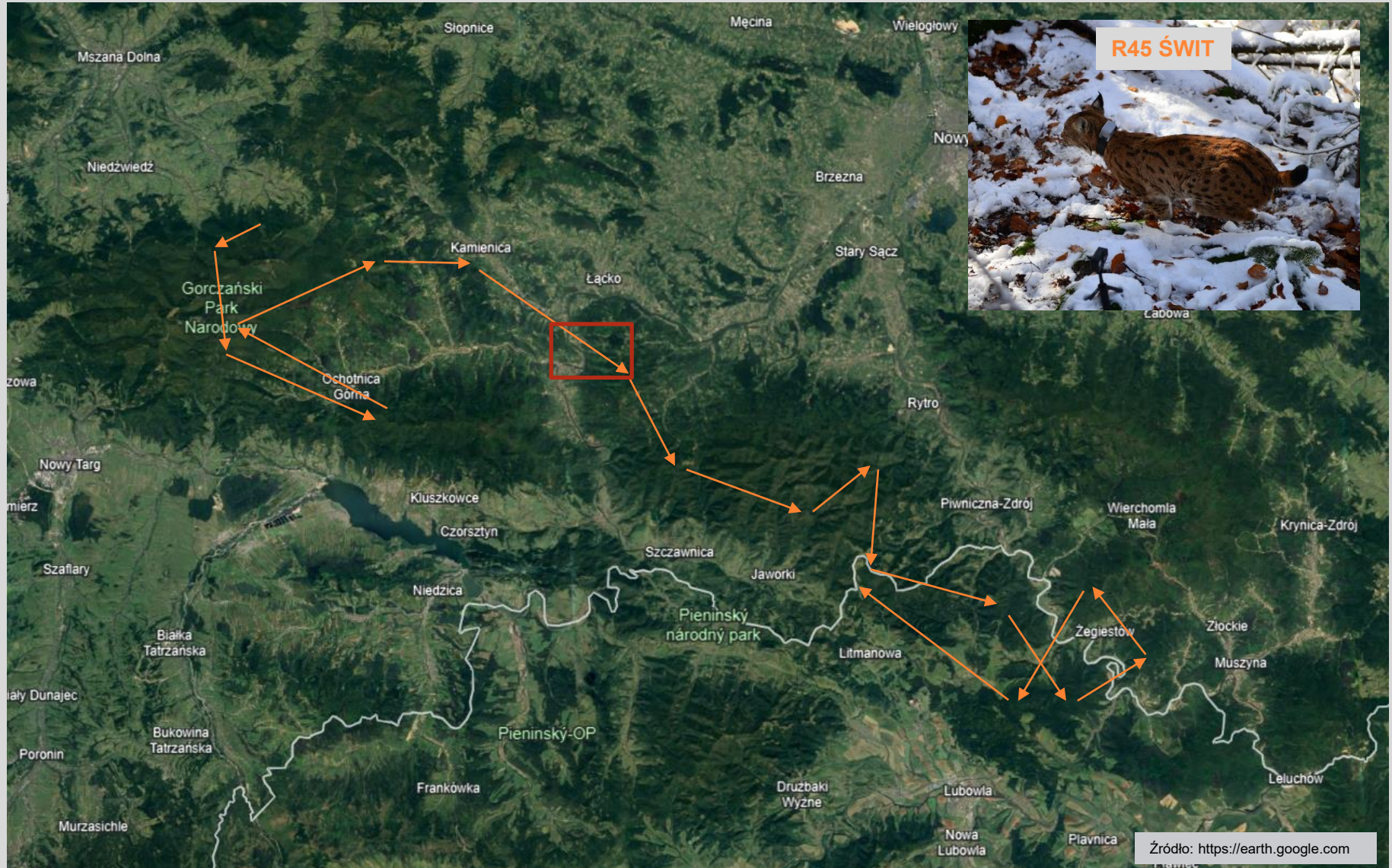

Gorczański
Park Narodowy

Polskie
Parki
Narodowe

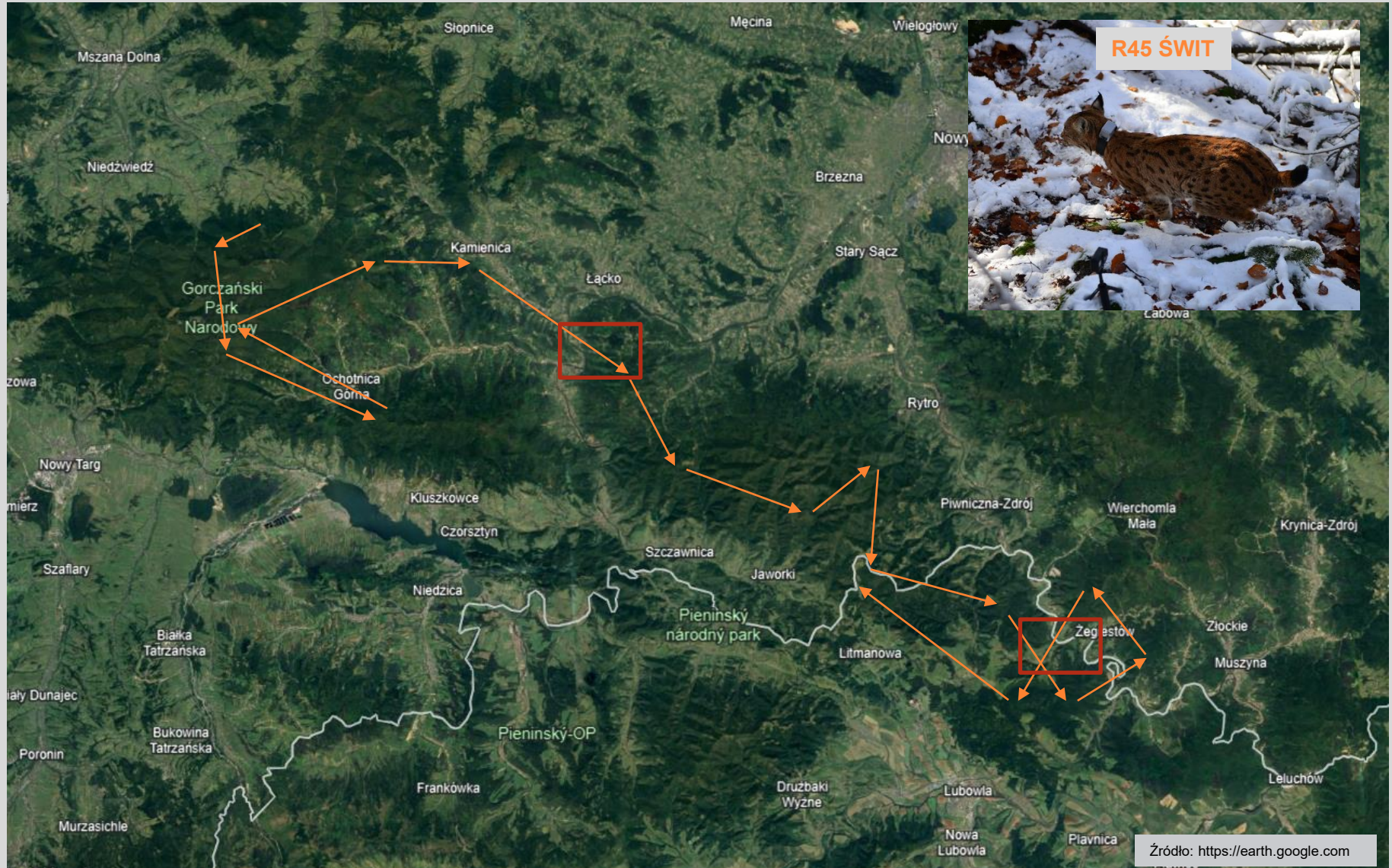

Gorczański
Park Narodowy

Polskie
Parki
Narodowe

Gorczański
Park Narodowy

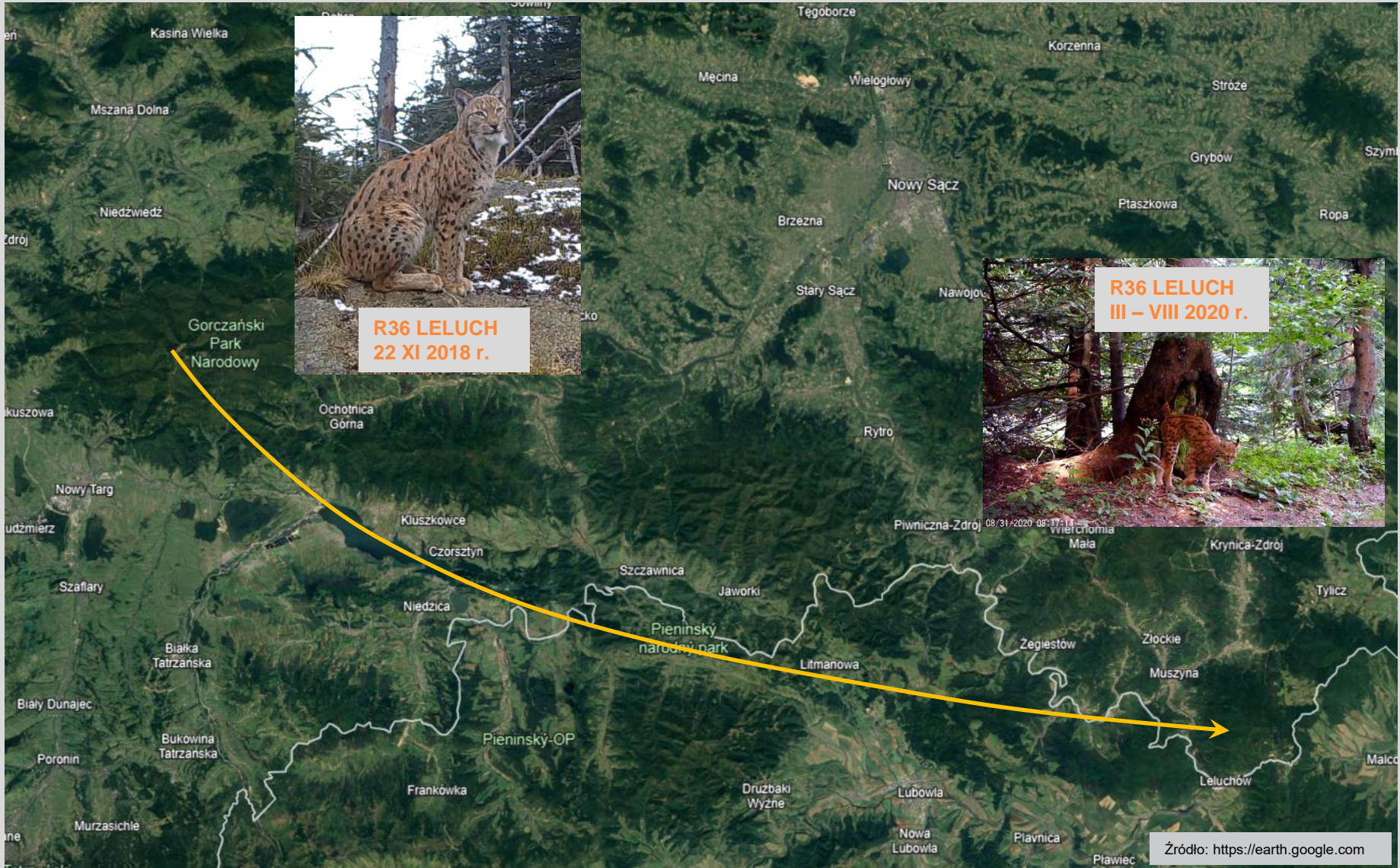

Polskie
Parki
Narodowe

Źródło: <https://earth.google.com>

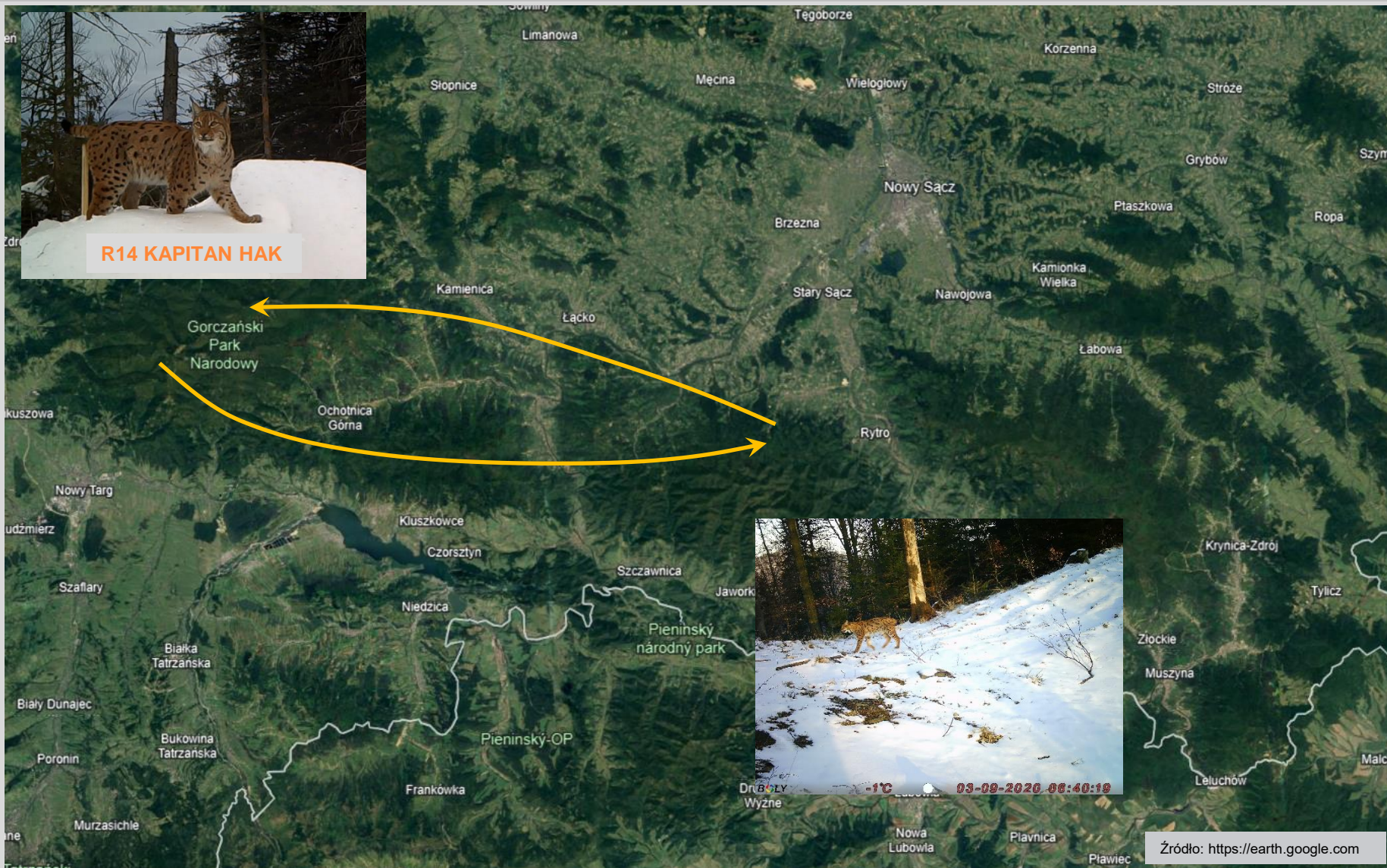
Gorczański
Park Narodowy

Polskie
Parki
Narodowe

R14 KAPITAN HAK

Źródło: <https://earth.google.com>

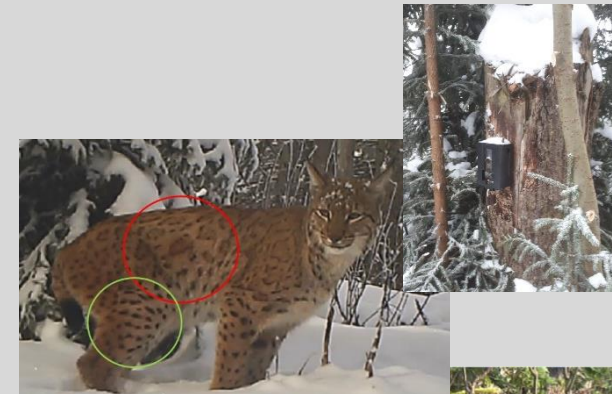
Monitoring rysia poprzez wykonywanie tropień:

- uzyskanie informacji o występowaniu rysia na terenie ostoi, a także na przybliżoną ocenę liczebności,
- kontrola drożności korytarza poprzez stwierdzenie migracji rysia i innych gatunków, szczególnie w obrębie punktów krytycznych,
- daje potwierdzenie wykorzystywania danego fragmentu terenu jako korytarza ekologicznego,
- dostarcza argumentów do wyznaczenia bądź utrzymania korytarza ekologicznego.

Monitoring rysia z wykorzystaniem fotopułapek:

- umożliwia identyfikację poszczególnych osobników (analiza wzrokowa, rozpoznawanie z wykorzystaniem IA),
- uzyskujemy informacje o liczbie osobników pojawiających się na terenie ostoi, w tym liczbie samców i samic, a także liczbie młodych wyprowadzanych przez poszczególne kotki,
- możemy porównywać materiały z różnych rejonów, dzięki czemu można potwierdzić przemieszczanie się poszczególnych osobników dorosłych oraz dyspersję młodych,
- daje możliwość tworzenia jednolitej bazy danych osobników dla większego obszaru np.: całych Karpat,
- umożliwia badanie różnych aspektów z biologii gatunku,
- monitoring w obrębie korytarzy ekologicznych.

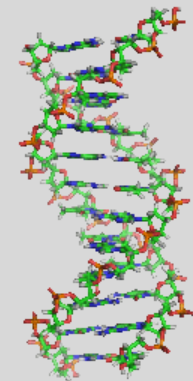
Monitoring rysia z wykorzystaniem badań telemetrycznych:

- dostarcza szczegółowe informacje o trasach przejścia pomiędzy poszczególnymi ostojami,
- umożliwia badanie różnych aspektów z biologii gatunku,
- wspomaga proces wyznaczania korytarzy ekologicznych i daje bezsprzeczne argumenty do utrzymania niektórych obszarów spełniających taką funkcję np.: w planach zagospodarowania przestrzennego,
- pozwala wskazać punkty krytyczne w przebiegu korytarzy ekologicznych,
- pokazuje bariery powstałe na istniejących korytarzach.

Monitoring rysia z wykorzystaniem badań genetycznych:

- umożliwia identyfikację poszczególnych osobników,
- daje możliwość sprawdzania pokrewieństwa,
- dostarcza nam wiedzy o „kondycji genetycznej” populacji np.: różnorodności genetycznej,
- pozwala zbadać przepływ genów w obrębie areału występowania gatunku.

Gorczański
Park Narodowy

Polskie
Parki
Narodowe

Dziękujemy

za uwagę.

